

MERKEZ OKULLARI BAHÇELERİ SU BİRİKİNTİLERİNDEN ARINDI

Yıllardır, Atatürk İlkokulunun bahçesi yağan yağmurlar sonucu biriken sularla göle dönüşüyor; ders aralarında öğrencilerin oyun ve gezinme gereksinimleri kısıtlanıyordu.

İÇME SUYU EKSİLTMESİ

Belediyenin içme suyu eksiltmesi (ihale) 24 Ocak'ta yapıldı.

Yapım, taşınmalarına, merkezden başka mahallelere de (Hacıveli, Bağlık ve Konakören) su verilecek.

Belediyece, okulun bahçesindeki su birikim yerleri pislikarına (kanalizasyon) bağlanarak, birikim yerindeki sular arındı.

İnönü Lisesinin bahçe-

sinin de, yağmur sonucu su basıyordu.

Belediyece Lisenin yanından geçen derenin yünü değiştirilerek, bahçeyi su basması önleildi.

GEMİCİLER GECESİ

(İstanbul, Özel)

Çok sayıda hemşehirlilerin katıldığı Gemiciler (Evrenye) gecesi, 23 Ocak'ta İstanbul Maksim Garinosunda yapıldı.

Abana, Bozkurt, Çatalzeytin ve İnebolu belediye-

başkalarını onur konugu olarak katıldıkları gecede 25 milyon TL gelir sağlandı.

Gelirin, Gemicilerin gelişmesi için harcanacağı bildirilmektedir.

ÇÖP KAMYONU GELDİ

Fatih Belediyesinden satın alınan çöp kamyonu

Ocak ayı içinde getirilerek hizmete konuldu.

YEŞİLYUVA'YA ARAÇ BEKLEME DURAĞI

Yeşilyuva köyüne, Be- cu, yolcular için araç be- lediye ve halk işbirliği sonu- leme durağı yapıldı.

KENT İÇİ YOL YAPIM ÇALIŞMALARI

Sahil Caddesinde parke döşeme çalışmaları sürüyor.

ÜSTELİK
BEDAVAL

EKMEK KAVGASI BİR MACERADIR

Karadeniz'in en ağır dalgaları Abana'da patlar. Denizde olan motorlar iyi havalarda bile on dakikada sahile çekilebilir. Her motorun altına altı tane oturak atarlar. Sonra iplerle ızgaralar üzerine çekilir. Bütün bu işler kilolarca ahşap bedeldir. Güneş batarken ufuk fazla kızarırsa, bir de bulutlar biraz fazla kalmı olursa Karadeniz'de fırtına olacak demektir. Her Fırtınada Abanalı kadının gözleri denizde, elleri gergefindedir. Keşifleme gündoğusu poyraz, yıldız, karayel, batı, lodos, kible. Bu sekiz fırtına sırayla Karadeniz'de nöbet tutar. İkinci Dünya Savaşı yılları içinde, Rusların bir muhribi, Abana yakınındaki Püskü'de karaya oturmuştu. Adamlar iki sene uğraştılar, gemilerini kurtaramadılar. En sonunda parçalayıp, demircilere sattılar. Karadeniz aldığını vermez. Erkek dalgalarla uğraşır. Kadın da tarlada, ancak evine güç belâ yetebilen üç avuç mahsulün peşindedir. Deniz dersendir. Lados olur çakil yağar, poyraz olur kum getirir. Aklına eserse hepsini alır gider.

Abana, üç yanı dağlarla sarılmış, denize tek penceresi olan garip bir diyardır. Adını duymayan yoktur. Fakat, yolu düşen bir adam da Abana'yı bırakamaz. Burada ekme kavgası, başından sonuna bir maceradır.

Ayhan HUNALP

(Tercüman Gazetesi, 27 Ağustos, 1955)

abana

SIYASAL GAZETE

Her Ayın Başında Çıkar

KARULUŞU
25 Ocak 1970

ÇIKARAN
Tahsin YILMAZ

GENEL YAYIN
YÖNETİMİ
Hayat Tahsin YILMAZ

YAZILARINDAN
SORUMLU YÖNETİM

Ender YORGANCI

ÇİZER
Mehmet ÖZTÜRK

ADRES
ABANA GAZETESİ
21970 ABANA
Telefon: (14004) 1068

İSTANBUL
TEMİZLİĞİ
Taksimlar Sokak, 6
KÜÇÜKPAZAR
Telefon: (1) 513 42 32

SCRDÜRM
HER İSTEYENE
PARASIZ YOLLANIR
(Yurtiçine Yollanmaz)

ÖZEL DUYURULAR
Başlık Yarı 22.000 TL
Özel Duyuruların
Sabit Süreli: 2.000 TL
İç Sayfalar 2.000 TL
Arkı Sayfa 3.000 TL
Birinci Sayfa 6.000 TL

DİZGİ, BASKI VE
SAYFA DÜZENLERİ
GÖRKEN YAYINLARI
İstanbul
Tel: 513 42 32

(Biraz Tarih)

GAGAVUZLARDA DA DIŞLANDIK

Amatör bir araştırmacı olan ben, bu profesyonel araştırmacılar bilginleri konusunda çok geride bıraktım.

Gegeninde Sayın Cenk, Moldavya'da yaşayan Gagavuzlar üzerine bir seri yayımladı Milliyet'te.

"Hah!" dedim, "İnönü Gagavuzları denilince, bütün bölgeye de yerleşen kuzaklardan söz edilmesi kesin!"

Ama ne gerek?

Daha sonra yine Milliyet'te Hülya Emin, Yunanlı Gagavuzları anlattı. Onda da bizim adımıza geçince iyice tepem attı. Bunların adı araştırmaya olacak bir de!

Bir yine araştırmalarımızı kendi gazetelerinde yapalım. Onları bilgisizlikle suçlayalım. Biz, bizim en doğal hakkımız.

Abana-Bozkurt çelişkisinin kökeninde neler var?

Abanalı Hacı Yüzbaşıoğullarının gemileriyle Karadeniz'i Tuna kıyısından gelip Bozkurt'tan Kili, Kilos, yordemine yerleşen Hristiyan Türklerin dilini de Gagavuzca'dı. Bizim kıyımızda gelip yerleştikten sonra hem dillerini, hem de dinlerini değiştirdiler. Türkçe konuşarak Musluman oldular.

Karadeniz kıyısındaki Kırım ve Moldavya'yı Rusların topraklarına katmasından sonra Abana'ya göçen kimi Gagavuzları, Karadeniz'in kıyısında kalan Gagavuzlarla bağlantı kesildi. Elimizde kaynak olarak, Şekker Süreyya Aydemir'in "Enver Paşa" kitabı olursa, bu bilince kolay kolay çözülmeyecekli.

Demek ki, Hristiyan Gagavuzların toprakları Ruslara geçince, Kilyalardan Kahtanan Ağa, Karadeniz'in Türkiye kıyısındaki Abana'ya göçüyor.

1954'te Abana'dan ilçeli almaya başlayan Bozkurtlu hemşehrileriyle çelişkilerimiz, İnönü Mensures (CHP-OP) çekişmesinden kaynaklanıyor yalnızca. Bunun nedenlerini tarihin derinliklerinde aramış, Atatürk ile Enver Paşa arasındaki çelişkilere de göz atarak, dahası 1402'ye dek inmemiz gerekmektedir.

Enver Paşa, Osmanlı Devleti'nin Genel Kurmay Başkanı olması da Evrenye (Gemiciler), 1914-18 arasında Abana'dan bucağı (nahiy) almaya başlamıştı. Evrenye adı da o zaman "Enverice"ye dönüşmüştü.

Enver Paşa, Osmanlı Devleti'nin I. Dünya Savaşı'na sokan baş sorumlulardandı. Savaş yenilgiye sonuçlanınca Rusya'ya kaçacak, oradaki Türk komünistleriyle de kapışacaktı.

Rusya'ya geçtikten sonra da İttihat ve Terakki Partisiyle ilişkilerini sürdüren Enver Paşa'nın, Trabzon'da Yahya Kaptan'a boğdurulan Türk komünistleri Mustafa Suphi ve arkadaşları olayında da parmağı vardı.

Abana, Bozkurt, Işıl, Evrenye'nin birbirleriyle ilişkisi ya da çelişkilerini tarih önünde doğru olarak değerlendirelim. Abanalıların çektiğini güçlü kusan Osmanlıları oluşturmuyor. Bozkurtluların, Hristiyan Gagavuz Türkleri.

Osmanlılar, Türk'e hep küçük görürlermiş. Abanalının iç köylüleri ve çetresindekileri, küçük görmesini bu açıdan değerlendirelim. Bizim çocukluğumuzda, Abanalı Bozkurtlıya kirdi mi "Türkler", kabuğu kalın Türkler!" derdi.

Osmanlılarca Anadolu Türkleri dışlanmıştır. Anadolu yapılarında oldu, Türklerin üzerine acımasızca sürülmüştür. Osmanlı'nın Türk düşmanlığının kökenini de 1402 Ankara Savaşında aramak gerekir. Osmanlı ordusundaki Türk askerlerinin Timur sallarına geçmesiyle savaşın yitilmesinin acısı Osmanlı hiçbir zaman unutmamıştır.

Osmanlı Hanedanı TBMM'nin kararıyla Türkiye sınırları dışına çıkarılmış ve böylece Türkiye Türklerin ülkesi. Tarih kitapları bu çelişkilere girmez!

Bizim burada yapmak istediğimiz, tarihi eseleşip Abana ile Bozkurt'u yeniden karşı karşıya getirmek; çelişkileri koruklemek değildir. Biz göremeyiz ama, bu iki beldenin insanları nasıl olsa bir gün, bir ötede birleşeceklerdir. Amatör araştırmacı olarak görevimiz, profesyonel araştırmacıların üzerinde durmadığı gerçekleri ortaya çıkarmak olacaktır.

Abanalılar ve Bozkurtlular!

Yaptığımız demokrasi savaşım ve çalışkanlığımızla önüne bilirsiniz! Beledilerimize yapılan hizmetler büyüktür.

Antropoloji ve arkeoloji (insanbilim ve kazibilim) çalışmalarımızda Anadolulı insanın sevgimiz vardır.

Abana ve çevresine göçen Türkçe konuşur Muslumanlığa dönen Gagavuz Türklerinin durumunu bu yazımızla notlarken, Çatalzeytin ve çevresine yerleşerek Türkleşen ve Muslumanlaşan Gürcü hemşehrilerimizi de tarih önünde selamlarım.

Araştırmacıların iyi yanlarıdır bunlar.

Heyemoldan tutun da folklorumuz, marşlarımız, yükseklerimiz, tınımlarımız es geçiyorlar. Araştırmalarımızı kendimiz yaparak, "Türkiye genelinde yapılan araştırmalarda bir de varız!" diyelim.

Hosça kalınız.

Salim YILMAZ

albana YA
MEKTUP VAR

Almanya'da doğmuş olan, 1983 yılında 161 sayısında ölü yuvarla sunduğunuz, Resim Sanatı Yürütme Kurulu, Yönetim Kurulu, Okul Kurulunuz, basitlik yazma ile ilgili okudum. Bu yazınızda, İleri sürdüğünüz görüşler ve sonuçlarınız, düşünceler, yeni ortaya atılan bir şey olmamakla beraber, genelde savunula gelen düşüncelerdir.

Temelde eğitim düzeninde sorunlanan bir çarpışma, giderek toplumun çağdaş bir biçiminden uzaklaşmasına ve tünelculuasma yol açmaktadır. Bu anlamda eğitim düzeninin de kıyasla dışlanımlarından ve yine bu anlamda ilköğretim okuyan çocuklara acımasızca. Hepimiz bu eğitim düzeninin sürgününden geçtik. Çagdas kafalar yetistirmeyen, yasacik yabancis, kendimze yabancis, cuclu tek gerezlik buldugile dolaşilan ve hicbir isle yaramayan bilmeyen sekillendirdigi misyon miza acimamiz elde degil. Ania umutsuzluga dilerik, onayla nimbilecek bir davarimiz degildir. Hele hele, yazarimiz somutladi kesin caglarile "yuksekokul huten bir Abanahly defterini den siliyor: yuksekokul sinavlarini kazanan bir Abanahly yoz yilik bolunume yaziyorlar" demezik onaylanabilecek bir davarimiz olmadigi gibi, saglikli bir yaklasim da degildir.

Bu bakımdan kendimi seçimin gereğini bir dayanak almam. Ancak, yanlış yapıya varmayı önlemek, bir kişiyi toptan gözden çıkarmak hem sağlıktır değildir, hem de yanlış ve sakıncalıdır. Birinci sakınca, kişiye yüksek okuldan soğutmak, ikinci sakınca da okuması dış-manlığın alabildiğince konuşmekler.

Türkiye'de yüzyıllık köktanık olgusu ezbette ki eğitim düzeyinden soyalanmamak, ilköğretim ve ortaöğretimde çağdaş görülden uzak, tutucu, yaşama yatkın olarak yetiştirilerek kalarak, yüzyıllıköğrenme adını alıp, buradan da bitirince eğitim düzeyinin değişmeye tabloo içinde ayrı bir konumda olmalarıdır. Diyeceğim, çarpıklığı yalnızca yüzyıllıköğrenme yetiştirildiği kalarlara aramak gerekcek görüş degildir. Hazıne uyum buralarla sağlanıyor, kişi tutuculuyor" diyorlar, bu da yanlıştır. Çünkü, az da olsa, toplum ilma mizmini temsil eden kesimlerden esen megaralar, uyutlu adına buralarla emektir.

Sorun, Türk insanı nasıl olmalıdır? Nasıl bir insan olup/birlikte olabilir? vs. her kişinin buna vereceği yanıt farklı olacaktır.

Amacı (belki, ilkel) köylümsü bir eğitim düzeyi...
...dayar da rayına oturulmamı? Bunun üzerine kafa yor...
...yereki. Ortada bir devlet vardır, bir devlet, Atatürk ün kahri...
...bu Türkiye Cumhuriyeti'dir. Bu devletin amacı ve öncüğüdür...
...eğitim, toplumun çağdas uygarlık düzeyini üzerine çıkarmak...
...rı. Bu eğitim düzeyinin ilkel, bir şeyden önce layık, keni...
...izmi benimseyen, sosyal eşitliği sağlayın, kaliforni, çözüle...
...demokrasiye inanın. Atatürk ulusculuğunu benimsemiş kafa...
...lar yetiştiren bir eğitim düzeyi olması gerekir. Ne yazık ki, yeti...
...ms yıldırlamıyor ve Ulusal Eğitim Bakanımız bugün de ulusa...
...eğitimi çağdas yapmaktan söz ediyor, şu, eğitimin çağdas...
...olmadığını gösterir. Nçin olamıyor? sorusuna gidince: Bunu...
...kayıcı bir örnek vermek isterim: Hasan Ali Yücel Ulusal Eğit...
...Bakan) iken, zamanın cumhurbaşkanı İsmet İnönüye *uzun*...
...uzun eğitim yaparını değiştireceğinden söz eder. İnönü'nün...
...kese yanıtı şu olur: "Arkada olmama karşın, yapabilece...
...ünün" Yaptırılmaz!" Koca İsmet Paşa bu yargıya nasıl varır...
...dı bilmiktedir ki, yabancılara güçler, ilkenin iç de dış dışınları...
...Atatürk Türkiye'ni nereden çıkartabileceklerini çok o...
...bilmiktedirler. Bu, ulusal eğitimdir. Yetmiş yıldır, Atatür...
...ın öncülüğü ile ilkel doğrudulluşunda rayına oturulmamış...
...Ulusal eğitimimiz, yabancıların ya da yabancılaşmış kafa...
...baktından kurtulmamıştır. Bu noktada gerçek Atatürkçü...
...lerin sesleri ne denli güçlü çıkarsa, ulusal eğitimde ne denli güçlü...
...lğumuzı koyabiliriz, tren de o ölçüde rayına oturacak, tüm...
...partimandarkı insanımız çağdas uygarlığa, özgürlüğe, de...
...mokrasiye, insan seçiminin (temel olduğu sosyal eşitliğe...
...hızla yönelecek, ilke ve toplum çıkarları daha çok gövde...
...lecektir.

Okuması insan, aydın insan sorununa gelince: Elbette ki çok ayrı anlamları içerir. Okuması insan, daha geniş anlamda kültür insanı anlamı, geniş bilgiyi; her konuda düşüncesi olan insanı demektir. Bu anlamda insan evrenselidir. Ancak, bu anlamda, insana "aydın" demek olanagibi yoktur. Aydınlanı anlamı çok aydındır. Aydın, herseyden önce özüne gelen ya da kendisini simülânı bilgilii özümseyen; onu hemen ilgacığınım bir köşeye yerleştiren adam değildir. Aydın, herseye kuskıyla bakın, toplumun değer yargılarını sorgulayan, doğru olanı yerlikenler gerçekten doğru olup olmadığını araştırın, sorgulayan insandır. Aydınım en önemli özellikleri arasında yürekli olması, tabuların üzerine gitmesi ve sorgulaması sayılabilir. Aydın, değişen dünyada gelişen düşüncelerin önünde gitmelidir. Simülân bilgileri olduğu gibi kafasına yerleştiren, bu bilgilerden hiç kışkı duymayan, bunların doğruluğunu araştırımayan kişi aydın değildir. Aydın, içinde bulunduğu toplumun değer yargılarının, çağın gerekliliklerine uygun olup olmadığını araştırmalıdır. Bundan yıllarca önce doğru olanak bilimsel bilgilerim, bugün için geçerliliğini yitirip yitirmediğini sorgulamak, araştırmak aydının görevidir. Aydın bu anlamda, ulusudur. (---)

[illegible]

Aditya Aditya Sakti

RAMİZ AYKIN İLE SÖYLEŞİ

Konuşan: Salim YILMAZ

- Ben, 1950'de ilk meim-
niyetim nedeniyle (atınarak)
Abana'ya geldim.

Nereisiniz?

- Tokat'ın Niksar ilçesinden.

Görevinizi de söyleyin?

- Sağlık memuru olarak geldim. Sonra Abana'dan evlendim. Memurluğumun 1952 ile 1960 yılları arasını Çatalzeytin'de geçirdim. 1960'ta yeniden Abana'ya döndüm ve 27 yıllık hizmetimi tamamladım.

Hizmeti tamamladınız
ama yine sorduruyorsunuz.

- İgne vurma ve simet yapma işini sürdürüyorum.

- Abana'da kalan tüm ya
şamızı sürdürmeye benziyor
sunuz. Politikaya hiç karışma
dınız mı?

- Hayır, hiç karışmadım. Sürekli olarak mesleğimle ilgili çalışmalar yaptım.

Eşiniz kimlerden oluşuyor?

- Mustafa Şenol'un halasının kızı Yami Hacı Muftunur Fatma'nın kızı.

Çocuklarımız futbol da oynuyor?

- İkisi başarılı olarak futbol da oynuyor.

- Çocuklarımızın işleri üzerine de bilgi verir misiniz?

Ersin sağlık memuru, Er-
can sofor, Gulcan belediyede
memur ve Okan üniversite son
sınıf öğrencisi.

okullarımız
ve
camilerimiz

Israhim Sengul

DENİZBÜKÜ

OKUL

Okul olmadığı dönemlerde, öğrenciler Yakabaşı (Yaylas) Köyü okulunda öğrenim görüyordu.

1976'da öğretmen verildi
ve köy odasında öğrenime
başlandı.

1979-80 yıllarında halkın da parasal katkısıyla satın alınan arsaya devletçe ilköğül yapıldı.

CAMI

Köy halkından Mehmet MADEN'in ölümünden sonra, eşinin bağışladığı arsaya 1965'te, halktan toplanan parayla cami yapıldı.

Suyu, tuvaleti ve elektrikli de bulunan ve daha sonra imam kadrosu da verilen cami, yerleşim yerlerine uzaktı. Bu yüzden halk, daha çok Yaka-başı camisine gidiyordu.

TEŞEKKÜR

9 Şubat 1990 tarihinde Hakkın rahmetine kavuşan ailemizin direği, değerli varlığı-mız Hayriye (Sabriye) Yorgancı'nın rahatsızlığı süresince ziyaretleriyle bizleri yalnız bırakmayan es, dost, akraba ve tanıdıklara vefat sonrası bizzat gelerek, telefon ve telgrafla taziyetlerini bildirerek acımızı paylaşılanlara, kalpleri bizimle olanlarla sevenlere sonsuz sevgi ve teşekkürlerimi-zi sunarız.

Aile adına
Zafer (Okul) YORGANC

Betonarme olarak yapılan cami, minaresi dışında 1977 yılında tamamlanarak, o yıl kurban bayramında ibadete açıldı.

Wolfgang
Hörsing
Sukol COLMEN

ARALIK 1989 SAYIMIZ

İSTANBUL-ABANA ARASINDA KAYBOLAN (1) ARALIK 1989 SAYIMIZDA, BU SAYFAMIZDAKİ MEHMET ÖZTÜRK'ÜN KARİKATÜRÜ VE HAYATİ TAHSİN YILMAZ'IN YAZISINDAN BAŞKA, TURHAL'DAN YAZAN ÇATALZEYİN'Lİ OKURUMUZ ESAT KAPLAN GİROLUNUN "ABANA, ABANA GAZETESİ VE ABANALIK" BAŞLIKLİ YAZISI VARDI. "OKULLARIMIZ VE CAMİLERİMİZ" KÖŞEMİZDE YEŞİLYUVA İŞLENİYOR; "BASINDA ABANA" KÖŞEMİZDE, BALIKESİR'DE YAYIMLANAN "ATEŞ" GAZETESİNDEN BİR ALINTI VARDI. SALİM YILMAZ, NAZİM ÖNÜRALP'LE KONUŞUYOR (İKİNCİ VE SON BÖLÜM). BU KONUŞMAYI VE ÖTEKİ YAZILardan BİR ÇOGUNU İLERDE YENİDEN YAYIMLAYACAGIZ.

ARALIK SAYIMIZDA SPOR

Aralık sayımızda, Abana'nın da içinde bulunduğu Kastamonu Amatör Liginin tamamlandığını duyurmuş. Abanaspor'un son dört karşılaşmasının sonuçlarını vermiştik:

Bozkurt 2 - Abana 1
Abana 2 - İnecölü 1
Taşköprü 0 - Abana 2
Abana 2 - Daday 1

ABANA MIT BOZKURT MU?
Aralık sayımızda, 10 Eylülde oynanan ve Bozkurt'un 2-0 üstünlüğüyle sonuçlanan tartışmalı karşılaşma üzerine de bilgi veriliyor.

Bu karşılaşmada cezalı oyuncu oynatan Bozkurt, Kastamonu Bölge Madenlilerin kara-

ryla 3-0 yenik sayılmıştır. Sonradan bu karar bozulmuş, Abana da, konuyu yargı organlarına götürmüştü. Yargı kararı, lig birinciliğini etkileyecek, ya Abana, ya da Bozkurt, lig birincisi olacaktır.

BAŞARI YILDIZLARI

(Abanaspor Oyuncularının Ligdeki Başarı Yıldızları)

Dursun Aşkar	***
Avni Şengül	***
Niyazi Öztürk	*****
Aşkın Deniz	*****
Fevzi Köse	*****
Gökhan Abana	***
Bülent Gümüşoğlu	*****
Erdinç Ergin	*****
Okan Aşkın	*****
Seda Deniz	****
Cetin Çelik	*****
Sabahattin	*****
Ahmet Sönmez	*****

BELEDİYE'YE YARDIMLAR

(Aralık sayımızdaki Yardımlar)

1,5 Milyon TL
Mehmet ÜNEL
800 Bin TL
Mustafa ŞEN
500 Bin TL
Hamdi ÇELİK
300 Bin TL
İsmail KARA

ARALIK SAYIMIZDA HABER

- Aralık 1989 tarihli gazetemizdeki haber başlıkları:
- YAGMUR YAGDI, YOLLAR BOZULDU.
 - İLK KAR YAGDI.
 - BELEDİYE'YE YARDIMLAR SÜRÜYOR.
 - SAHİL CADDESİNE PARKE DOŞENİYOR.
 - DENİZBUKUN'DEN HABERLER.
 - SÜ PARALARI SAYACA GÖRE ÖDENECEK.
 - BELEDİYE ÇALIŞMALARI SORMACASI İANKETİ.

RESİM-ŞİİR YARIŞMALARI YÖNETİCİLERİMİZ VE OKUMUŞLARIMIZ

Hayati Tahsin YILMAZ

Abana Deniz Şenliklerinde resim ve şiir yarışmaları da yer alıyor. Bu yarışmaların seçici kurullarını değerlendirmek istiyorum önce. Öncelikle belirtiyim ki, son yarışmaların seçici kurullarında kimlerin bulunduğunu öğrenemedim. Konuya genel olarak yaklaşıyorum.

Bireysel spor yarışmalarında, yarışta önde bitiren kişi birinci sayılır. Bu yarışlarda seçici kurula çok iş düşmez. Ama resim ve şiir gibi sanat dalları zordur (değerler kişiden kişiye değişir). Ayrıca bu dallarda tünel akımlar vardır. Bir resim ya da şiir yarışmasına katılacak sanatçı, öncelikle seçici kurulda kimlerin bulunduğunu bakar. Kuruldaki kişilerin sanat anlayışları kendi görüşüne uyumuyorsa, yarışmaya katılsa bile dereceye giremeyeceği açıktır.

Abana gibi sanatla uğraşanların zor bulunduğu yerlerde yapılan bu tür yarışmalar, yarışma konusuna giren sanat dalına yarardan çok zarar getirir. Gelişmeyi yavaşlatır. Hele de Şenlik Düzenleme Kurulu, bu seçici kurulları işi bilenler yerine kendi aralarından seçmeye kalkarsa!

Bir de şu var: Kişi kaymakama, belediye başkanı ya da okul müdürü olursa, her şeyin en iyisini bildiğini sanıyor. Çoğu kişi de bunu böyle biliyor. Ya da böyle bilme zorunda kalıyor. Yurdumutun içine düştüğü büyük çıkmazdır bu. Bugün Bulgaristan'ın oyuncuları durumuna düşmüşler, bu yıldızlardan beri uygulanan, bilim ve ekini (kültür) dışlayan gerçek değerleri yadsayan, akın üstünlüğünü hiçe sayan yöneticilerin egemenliğinden kaynaklanıyor. Varsılıklar içinde yokluk olarak yaşamamızı bizi nedenidir bu. Benden önceki Türkiye'yi bir nümede karşılaştırmamı isteseler şöyle derim: "Burada (İzmir), akıllılar aptalları yönetiyor, Türkiye'de ise aptalları akıllıları yönetiyor". Aptal olarak nitelendirilen Türkiye'deki siyasalardan geçtikten aptal değil. Bunlar, yutuyulardan ezilen halkın önünde gideceklerine, onların güçsüzlüğünden daha çok yararlanabilecek amaçla, aydınların gözünde aptal görünmeyi de paze alarak, halkın yanında görünüp, ülkeyi gerilere götürebilmek için efforisi den geleni aralarına bukmuyorlar.

Aydın kim? Okunmuşluk çok ilgili yok aydın olmanın Sakallı Celal, "bizde cehalet, çocuklar dolusu para bizzazarak yapılan tahsil ile elde edilir." diyerek, okul bitirenlerin aydın olmadıklarını vurguluyor. Kısacası, okul bitirmek, kişiye aydınlıkla olanı verir. Kişi bu yoldan kendini biraz zatlarsa, aydınlıkla yollarını öğrenir. Ama okulu bitirip kitapları kapayınca okuma alışkanlığı edinmemişse kısa sürede çağın gerisine düşer.

Türizme başladığımız ilk yıllardaki aşkım eğlencelerinde yerli yeteneklere geniş yer verildi. O yıllarda birçok gençimiz söz söylemeyi de öğrenmişti. Sazlı-sözlü olmayan bir eğlence aşkım düşünülmezdi. Şimdiki aşkım eğlenceleri Batı özentisinden öteye geçmiyor. Org eşliğinde danseden birkaç çift ve bunları izleyen edelgen bir kalabalık. Yöneticilerimiz ya da bu eğlenceleri düzenleyenler, kendi yeteneksizliklerini örtbas edebilmek için, yeni yeteneklerin ortaya çıkmasını istemiyorlar anlaşılan. Başka nasıl açıklanabilir bu durum?

Epeyce önce, okunmuş bir Abanalı, kulüpten tutarcasına bana gazetemizin başlığını göstererek, "bu Abana'nın 'a'sını neden küçük yazıyorsun, sana okulda bu konuda kural öğretmediler mi?" diye çıkıyordu. Ben de, yapılan doğruluğunu kanıtlayabilmek için, bu kişinin elindeki Tercüman Gazetesini isteyerek, duyurulardan "abana" benzeri örnekler gösterdim. Şaşırıldı kaldı. "Bu ne zaman değişmiş?" dedi. Bu Emekli Ağabeyimiz, her şeyin kırk yıl önce okuduğu gibi kaldığını sanıyordu. Okuldan çıkalı ekin kitap almamıştı ki!

Resim ve şiir gibi yarışmalar sokumusu olursa, seçici kurul için en azından o dalın öğretmenlerinden ve varsa o dalın çevrede bulunan sanatçılarından yararlanılmalıdır. O dalın öğretmenlerinin bile kimi kez yeterli oldukları düşünülmalıdır.

İzmir üzerine birinci kitabımı yayımlamak üzeredim. Bakırköy (İst.) liselerinden birinde müdür de olan bir yazar arkadaşım, kitap tashihinde okuldaki yazın öğretmenlerinden birine okutmasını önerdi. Akademi sanatçı oldu.

"Sakin ha, bu tashihlerden bir şey beklenmez!"

Ama İzmir üzerine son kitabımda uyguladım bu düşünceyi. Sansun da bir lise yazın öğretmeni okuyacaktı. Arkadaşın bilgisi yoklamak istedim, "ben bilirim" diyor, yanlışları neye göre düzelteceğini söylemiyordu. Sansun da bu yazın öğretmenin yazdığı bile bulamadığı, düzeltilenleri "kafadan" yapıcağı anlaşıldı. Kendisini birkaç sözcükten sonra çekti. Bakırköy'deki lise müdürünün (tanımam aynı yordu durumu. Kimbilir, Türk Dil Kurumundan, Türk dili üzerindeki devlet teröründen haberi bile yoktu. Kendisi, Eski Türk Dil Kurumunun sarhoşunu vererek, düzeltilmesi ona göre yapmasını istedi. Yaptığı her on düzeltiden biri bile doğru değildi benim anlayışına göre.

Bir anın daha var soruk üzerine: Okunmuş bir kişi, bu sözünün anlamını sormuştu bana. O soruk üzerine küçümlü olduğundan, soruğa bakıyordum. Öğretmeni soruğa bakıyorsa bir anlam veremeyen adam sormuştu. Ondan kafasındaki öğretmeni her şeyi bilmediği!

Bir örnek de Abana lisesinden: Yıllardan bir yıl, "İzmirli Türkiye'nin çeşitli yöre ve liselerinden, Abana üzerine bir, bizzaz çok yarı geliyor" diyen bir insan (İsmi Muhim). Abana üzerine bir büyük sırtak, bu tashih yapıyor. Bizzaz bu çöğaltir ve bir tane de bizzaz yollar. Hızlılar bu tashih dil yanlışlıklarında deliriler ve "tashih, okun, emni, habili, istila, edlat, imhabbet" tashihler kullanımdan dışlanmış sözlerle donatılmıştır. Madure, dil yanlışlıklarını gösteren ve tashih kullanımdan dışlanmış sözlerle yapılmış kanayan bir eleştiri. Özüm, O tashih insanı (İsmi Muhim), Türkiye'ye gömül vermiş, kimi gazete ve dergilere yazılar yazan bir yazın öğretmeni de vardı. Bu tashihin en azından o yazın öğretmenin deşetinden geçmesi gerektiğini de belirttim.

Son zamanlarda "okunmuşlara tepki" duyulduğu oluyorsa bende. Nerede bir okunmuş görsen, ondan uzak durmaya çalışıyorsun. Bunun başlıca nedeni, kimbilir, yönetici düzeyine gelmiş çoğu okunmuşun karacahilliklerinden kaynaklanıyor. Yukarıda da belirttiğim gibi, bu karacahillik (yukarıda aptallık dedim) çoğu kez gerçek değil, düşünmezdir. Bu kişiler, elendilerine karşı kendilerini "karacahillik" gösteren zorunluluklarda sayıyorlar. Parlamento çoğunluğu da onlardan oluşuyor. Bu okunmuşların "Atatürkçüye" diye deşetimleri "nasıl budadıkları, yurdumuzu karacahillikla doğru nasıl göndüklerini hep görüyoruz.

Abana okunmuşlara gelince: Yurt dışındaki okunmuşlardan ayrılmaları yok. Gençliğinde toplamen geçiren, sözcük olan çoğu kişi, bir yüksek okul bitirip kendisine iyi bir iş ya da koltuk sağlarken, düzenli yeni okunmuş adamları olup ediyse uyum sağlıyorlar. Biliyoruz, işe geçtiklerimizde değil, eğitim düzeyimizde. Ama ben yine de yüksek okul bitiren her Abanalı, defterinden siliyor, yüksek okul sınavlarını kazanan her Abanalı, önce "yüksek" hükmünü veriyorum.